

[I. A. Hansen.]

rigtigt. Statsministeren sagde virkelig ganske det samme i en Tale i Vendsyssel i November 1915. Der var den Gang begyndt at opstaa nogen Uro indenfor socialdemokratiske Arbejderkredse i Anledning af de vidtgaende Forsvarsforanstaltninger, som blev truffet af Ministeriet Zahle. Der var Uro i Geledderne. Den nuværende højtærede Statsminister rejste derop for at berolige Sindene, og i denne Tale i Vendsyssel, som er refereret i Bladet „Frederikshavn Avis“, siger den højtærede Statsminister:

„Vi har Pligt til at hindre en fjendtlig Magts Besættelse af Fæstningen og Landet. Man skal altid værge sig mod Besættelse af Landet. De andre Lande vilde protestere, hvis vi intet gjorde for at hævde vor Neutralitet. At løbe fra Fæstningen vilde være det letsindigste og uansvarligste, vi kunde gøre. Vi maa gøre vor Pligt.“

Altsaa, den højtærede Statsminister har Ret; den Gang sagde han det samme, som han nu siger overfor de københavnske Blade, som har interviewet ham i Genève. Han har ogsaa Ret, naar han siger, at under Valgkampen blev denne Tale i Vendsyssel ret jævnlig citeret fra vor Side. Det gjorde den. Vi citerede den som et Vidnesbyrd om, at den højtærede Statsminister aabenbart maatte have en anden Mening end de Partifæller, der prækede, at ethvert Neutralitetsforsvar var Vanvid og Folkemord. Men hvad skete der saa, da vi fra vor Side anførte dette, da vi fra vor Side under Valgkampen citerede den højtærede Statsministers Tale i Vendsyssel? Ja, der skete det, at den højtærede Undervisningsminister betegnede dette Referat som et skammeligt Misbrug, som forvrænget. Jeg stod overfor den højtærede Undervisningsminister paa et Møde i Roskilde, og dér sagde han, at det var ganske utilbørligt af mig at ville anvende et elendigt Referat i en elendig Højresprøjte som et Bevis for, at den højtærede Statsminister mente noget andet end den højtærede Undervisningsminister. Saa var den klaret den Gang!

Men nu gør altsaa denne Vendsyssel-tale for tredje Gang Nytte i den socialdemokratiske Husholdning. Første Gang bruger man den til at dølge misfornøjede Partifæller med. Der trængtes til, at der skulde siges et alvorligt Ord i en alvorlig Situation, og Statsministeren rejste op og sagde dette alvorlige Ord. Næste Gang bruger man Talen til at rende fra. Nu var Alvoren borte fra Landet; det gjaldt om at fange Stemmer til en hasarderet Afrustningsagitation ved

Valget, og saa tog man Afstand fra Talen og stemplede Referatet som forvrænget. Men nu bruger man den for tredje Gang til at bevise, at den højtærede Statsminister virkelig altid har ment, at vi skal gøre vor Pligt og værge os mod en Besættelse af Landet.

Ja, saadan bugter de socialdemokratiske Militærstandpunkter sig ud og ind. Naar man ser det, mindes man gamle Kaptajn Rovsings Karakteristik i „De tre Vonner“ af det gamle Højres Militærpolitik:

„Den gaar ud og ind i Slangegang“, siger Rovsing,

„ligesom Kaptajn Rothes Parade-marsch paa Rendsborg Fæled. Hans Fløjmand havde valgt en Ko til Fikspunkt, og Koen gav sig til at bisse.“

Nu har Regeringen naturligvis ikke valgt en Ko til Fikspunkt, den har valgt en Doktor i Filosofi, og han viser sig desværre at være et lige saa ustabil Fikspunkt som Kaptajn Rothes.

Ja, jeg har opholdt mig saa udførligt ved den højtærede Statsministers Udtalelser i Genève, fordi det er mig magtpaaliggende at vise, at der maa være to Meninger indenfor Regeringen om Danmarks Forpligtelser i Tilfælde af Krænkelse af dets Neutralitet. Der er Forsvarsministerens og Udenrigsministerens Mening, og der er Statsministerens Mening, saaledes som den har fundet Udtryk for ganske nylig i Udtalelser til „Politiken“ og „Nationaltidende“. Mellem disse Udtalelser og dem, jeg her har citeret af Forsvarsministeren og Udenrigsministeren, kan der overhovedet ikke bringes Overensstemmelse til Veje. Man kan holde saa mange Taler, man vil, ethvert Menne-ske, der kan læse Dansk — og her spiller udenlandske Tungemaal's Terminologi ikke ind — vil kunne se den principielle Forskel paa Statsministerens Udtalelse: Vi vil afværge en Besættelse af Landet, og Forsvarsministerens: Det er sindssygt at prøve paa at forsøge at forsvare vor Neutralitet mod andet end en uforsættelig Krænkelse. Der er befæstet et Svælg mellem disse Udtalelser, og jeg slaar det fast ved Begyndelsen af denne Forhandling, hvor man har indbudt mit Parti til Samarbejde. Vi skulde meget villigt samarbejde med Regeringen, saafremt den som Grundlag havde budt os et Forslag, der faldt sammen med den højtærede Statsministers Opfattelse af vore Neutralitetsforpligtelser — denne Opfattelse falder jo i Princippet sammen med vor. Men det har man ikke gjort. Man har som Forhandlingsgrundlag budt os et